

## Historieglimt 142

### Ladejarlen apotek og Laugsand

Aasmund Laugsand er en mann som har satt spor etter seg på Lademoen. Han ble født på farsgården Laugsand på Ytterøya den 15. desember 1859 og levde til 23. juli 1932. Han er gravlagt på Lademoen kirkegård. Hans foreldre var Anna Bull fra Davik i Nordfjord og proprietær Fredrik Laugsand. Han hadde ifølge folketellingen for 1865 en eldre bror Ivar Bull Laugsand, som var ett år eldre enn Aasmund, og en eldre søster Anne Sophie Laugsand som var ti år i 1865. Aasmund gikk i lære som apoteker i Namsos fra 1876. Han giftet seg på Veblungsnes med kjøpmannsdatteren Johanne Evensen, født 5. august 1862, død 8. februar 1923. De bodde i mange år i Mellomveien 3. Han arbeidet som provisor ved Løveapoteket i Trondheim i tyve år før han åpnet sitt eget apotek, Ladejarlen apotek, i Innherredsveien 49. Apoteket skal ha åpnet 21. september 1905, men hans bevilling som selvstendig apoteker er datert 27. februar 1906. Der drev han til han flyttet over veien til nummer 50 i november 1929. Han eide den store fire etasjers leiegården og innredet et flott moderne apotek. I en nisje på hjørnet av Fjæregata og Innherredsveien monterte han en skulptur i bronse, kalt Ladejarlen. Den er skapt av billedhugger ved Nidarosdomen, Harald Samuelsen.

Aasmund Laugsand tjente godt på sitt arbeid. Han var en ivrig friluftsmann og hadde sitt store sommersted, Lyngen, på Østmarkneset for enden av Sjømannsveien. Ekteparet hadde ikke barn. Han ble enkemann i 1923. Han ble 73 år gammel. Før han døde hadde han ikke utformet noe testamente. Hans søster var enearving til det store boet. Aasmund Laugsand hadde gitt uttrykk for at han ønsket å gi folket på Lademoen tilbake noe av det han hadde tjent på apoteket i bydelen. Det sies også at han hadde tanker om å skape en hageby med små, rimelige hus med hage omkring for eldre. Hans søster, Anne Sophie Laugsand, var født på Ytterøy 7. februar 1856. Hun hadde i mange år drevet en bok- og papirhandel og et leiebibliotek, blant annet i Ny-Altona. I 1910 bor også hun i Mellomveien 3. Hun utformet et testamente med sikte på å tjene de eldre på Lademoen. Den 21. april 1934 daterer hun statutter for «*Aldershjem for Lademoen menighet*». Hun dør i 1939.

Under og like etter krigen var det komplisert å oppfylle ønskene i testamentet og statuttene. Boet var stort. Kapitalen stod i bank. Det omfattet ellers både bygården Innherredsveien 50 og landstedet Lyngen. Før testamentets bestemmelser kunne virkeliggjøres måtte eiendommene realiseres. Styret for Stiftelsen Lademoen menighets aldershjem hadde en svær oppgave. Et av problemene styret måtte løse var plasseringen av det nye anlegget. Mange ønsket at aldershjemmet skulle bygges på Lyngen på Lade. Det hadde jo vært et

flott sted, men de fleste syntes at det lå langt ute på landet og altså altfor usentralt. En annen komplikasjon var at familien Løkhaug hadde et stort trehus på tomta Hilstad der Laugsand nå ligger. Problemene ble etter hvert løst og det første som ble bygd var eldreboliger i en blokk ut mot Lillebykiosken. Huset ble åpnet 10. februar i 1966 som Lademoen menighets aldershjem. Det var bygd med lån i Husbanken som ikke godkjente at det ble innredet felles dagligstuer i hver etasje. De 30 enroms og 20 to roms leilighetene ble raskt populære og alle boliger besatt. Styret for Stiftelsen Lademoen menighets aldershjem fortsatte planleggingen. Det måtte også finnes plass for pensjonærer og ansatte ved Lademoen hjem for gamle i Mellomveien 7. Det var blitt for gammelt og uhensiktsmessig. I 2001 stod den nye bygget i Thomas von Westens gate 32 klart til innflytting. Over bydelskaféen i første etasje lå to etasjer med sykehjem med 12 plasser i hver etasje. Også en ny blokk med eldreleiligheter var klar. I den ene avdelingen i sykehjemmet fikk pensjonærer og ansatte fra Lademoen hjem for gamle plass. I 2003 overtok kommunen driften av hele sykehjemmet, men anlegget eies fortsatt av Stiftelsen Laugsands Aldershjem.

Til sist vender vi tilbake til Ladejarlen apotek. I 1968-69 ble det ombygd og modernisert for kr 115.000. Det var i Innherredsveien 50 til 1979 da det flyttet til Valentinlyst. Følgende apotekere hadde ansvaret: Theodor Holmboe 1932-46, Gunnar Bergland 1947-55, Arne Bjørneboe 1955-61, Asbjørn Hogstvedt 1962-69, Nancy Strøm 1969-76 og Inger Johanne Sellæg 1976-88. Det fine kunstverket Ladejarlen ble flyttet med til apoteket på Valentinlyst, men er senere kommet til anlegget i Thomas von Westens gate 32 og pryder parken ut mot Grundtvigs gate.